

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 20. juni 2011
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2011-730-1363
Dok.: RAJ41972

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 75 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (Skærpede straffe for hjemmerøveri og organiseret indbrudskriminalitet) (L 209), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 16. juni 2011. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Lars Barfoed

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 75 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (Skærpede straffe for hjemmerøveri og organiseret indbrudskriminalitet) (L 209):

”I forlængelse af ministerens svar på spørgsmål nr. 29 bedes ministeren yde teknisk bistand til et ændringsforslag med bemærkninger, der sikrer, at ofre til egentlige hjemmerøveri-er altid er berettigede til erstatning for tort ifølge reglerne i erstatningsansvarsloven.”

Svar:

1. En ændring af erstatningsansvarslovens § 26 med henblik på at sikre, at ofre for egentlige hjemmerøvier altid skal være berettiget til godtgørelse for tort efter denne bestemmelse, vil f.eks. kunne udformes på følgende måde:

»Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af ..., tiltrådt af ...:

Lovens titel

x) *Titlen* affattes således:

»Forslag
til

Lov om ændring af straffeloven og lov om erstatningsansvar
(Skærpede straffe for hjemmerøveri og organiseret indbrudskriminalitet
samt godtgørelse til ofre for hjemmerøveri)«.

[Korrektion af lovforslagets titel som konsekvens af ændringsforslag nr. xx]

Ny paragraf

Af ..., tiltrådt af ...:

xx) Efter § 1 indsættes som ny paragraf:

»§ 01

I lov om erstatningsansvar, jf. lovbekendtgørelse nr. 885 af 20. september 2009, som ændret ved § 6 i lov nr. 1545 af 20. december 2006, § 8 i lov nr. 523 af 6. juni 2007 og § 1 i lov nr. 610 af 14. juni 2011, foretages følgende ændring:

1. I § 2 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Den, der har overtrådt straffelovens § 288, stk. 2, skal betale den forurettede en godtgørelse [for tort], når

- a) gerningsmanden er trængt ind i et privat hjem, uanset at forurettede var hjemme,
- b) gerningsmanden og forurettede ikke har haft forudgående personlige relationer, og
- c) motivet må antages at være en formodning om værdier i forurettedes hjem.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

[Godtgørelse [for tort] til ofre for hjemmerøverier]

2. I § 26, stk. 4, der bliver stk. 5, ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1-4«.

Til § 3

Af ..., tiltrådt af ...:

xxx) I § 3 indsættes efter »Grønland«: », men lovens § 01 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger«.

[Korrektion af lovens territoriale gyldighed som konsekvens af ændringsforslag nr. xx]

B e m æ r k n i n g e r

Til lovens titel

Den foreslåede ændring af lovens titel er en konsekvens af den foreslåede ændring af § 26, stk. 4, i lov om erstatningsansvar, som affattet ved ændringsforslagets § 01, nr. 1.

Til ny paragraf

Til nr. 1

Efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1, skal den, der er ansvarlig for en retsstridig krænkelse af en andens frihed, fred, ære eller person, betale den forurettede godtgørelse for tort. Ved tort forstås en krænkelse af en persons selv- og æresfølelse, det vil sige den pågældendes opfattelse af eget værd og omdømme. I praksis ydes der navnlig tortgodtgørelse efter erstatningsansvarsloven for ærekrænkelser mv., frihedsberøvelse og sædelighedsforbrydelser. Tortgodtgørelse udmåles under hensyn til krænkelsens grovhed, handlingens beskaffenhed og omstændighederne i øvrigt.

Selv om der ikke er lidt tort, skal den, der er ansvarlig for en retsstridig krænkelse af en anden, dog betale den forurettede en godtgørelse, såfremt krænkelsen er begået ved en forbrydelse, der har indebåret et særlig groft angreb mod en andens person eller frihed, jf. erstatningsansvarslovens § 26, stk. 3. Ofre for hjemmerøverier kan være berettiget til godtgørelse efter denne bestemmelse. Ifølge retspraksis og Erstatningsnævnets praksis – og i overensstemmelse med bestemmelsens forarbejder – vil ofre for hjemmerøverier dog ikke altid være berettiget til en sådan godtgørelse. Det vil således – på samme måde som ved andre forbrydelser, der har indebåret et særligt groft angreb mod en andens person eller frihed – bero på de konkrete omstændigheder forbundet med røveriet, herunder navnlig karakteren og omfanget af den udøvede vold samt alvorligheden af de ofrene påførte skader.

Med den foreslåede § 26, stk. 4, i erstatningsansvarsloven foreslås det, at ofre for egentlige hjemmerøverier (det vil sige røverier, hvor gerningsmanden og offeret ikke har haft forudgående personlige relationer, hvor motivet må antages at være en formodning for værdier i offerets hjem, og hvor gerningsmanden er trængt ind i det private hjem, uanset at beboerne var hjemme), der har indebåret en overtrædelse af straffelovens § 288, stk. 2, altid skal være berettiget til godtgørelse [for tort].

Til nr. 2

Den foreslåede ændring af erstatningsansvarslovens § 26, stk. 4, der bliver stk. 5, vedrører spørgsmålet om overdragelse af et krav på godtgørelse efter stk. 1-3 samt spørgsmålet om, hvorvidt godtgørelse efter stk. 1-3 indgår i formuefællesskabet mellem ægtefæller ved skifte i anledning af

ægteskabs ophør mv. Bestemmelsen svarer – med en konsekvensændring for så vidt angår den foreslåede udvidede adgang til at tilkende godtgørelse [for tort] – til den gældende bestemmelse i erstatningsansvarslovens § 26, stk. 4.

Til § 3

Den foreslåede ændring af lovens territoriale gyldighed er en konsekvens af den foreslåede ændring af § 26, stk. 3, i lov om erstatningsansvar, som affattet ved ændringsforslagets § 01, nr. 1. Lov om erstatningsansvar kan – i modsætning til straffeloven – sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.«

2. Det tilføjes, at Justitsministeriet ved den tekniske udformning af ændringsforslaget har sat ordene ”for tort” i skarp parentes. Det skyldes, at der i spørgsmålet lægges op til, at ændringsforslaget skal omfatte godtgørelse for tort. Imidlertid rejser et sådant ændringsforslag nogle mere principielle spørgsmål om godtgørelse for tort over for anden godtgørelse – spørgsmål, som dem, der måtte støtte ændringsforslaget, bør tage stilling til.

Det tilføjes desuden, at der ved den tekniske udformning af ændringsforslaget ikke er taget stilling til godtgørelsesniveauet, idet det bemærkes, at dette efter Justitsministeriets opfattelse må bero på en politisk stillingtagen, hvor bl.a. godtgørelsesniveauerne efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1, 2, 3 og 4, bør inddrages.

3. Jeg kan ikke støtte det pågældende ændringsforslag.

For det første er ofre for hjemmerøverier – afhængigt af de konkrete omstændigheder forbundet med røveriet, herunder navnlig karakteren og omfanget af den udøvede vold samt alvorligheden af de ofrene påførte skader – allerede i dag berettiget til godtgørelse efter den gældende bestemmelse i erstatningsansvarslovens § 26, stk. 3.

For det andet rejser den foreslåede bestemmelse i erstatningsansvarslovens § 26, stk. 4, en række principielle spørgsmål, herunder bl.a. spørgsmål om, hvorvidt der er tilstrækkeligt grundlag for på et enkelt område – nemlig på området for egentlige hjemmerøverier – at indføre en (særlig) bestemmelse, hvorefter ofre *altid* skal være berettiget til godtgørelse [for tort], mens det med hensyn til ofre for andre grove forbrydelser fortsat

skal bero på de konkrete omstændigheder forbundet med forbrydelsen, om ofret vil være berettiget til en sådan godtgørelse. Efter min opfattelse bør – frem for forbrydelsestype – det afgørende for, om der skal tilkendes godtgørelse, således fortsat være karakteren og omfanget af den krænkelse, som ofret har været udsat for.